

Ἡ ΧΕΛΙΔΩΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Ἐκδίδεται ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Τιμᾶται λεπτὰ 10.

Συνδρομὰς δὲν δέχεται, οὔτε διατριβάς.

Περὶ Χωρικῶν.

Ἡ ὠφελιμωτέρα εἰς κάθε τόπον τάξις ἀνθρώπων, εἶναι ἐκείνη τῶν Γεωργῶν, ἥτις πανταχοῦ ἐμψυχώνεται μὲ διαφόρους τρόπους, ποῦ μὲν συσταίνονται τράπεζαι Γεωργικαί, δανεῖζουσαι εἰς αὐτοὺς ἐπὶ μετρίῳ τόκῳ καὶ μὲ προθεσίαν, 10, 15, 20 ἐτῶν, ἀλλοῦ ἀφίνωσιν αὐτοὺς ἀφορολογήτους, εἰς ἄλλους τόπους ὅπου ὑπάρχει τὸ ἀγροτικόν σύστημα τῶν μεριδίων, οἱ ἀγροδοῦνται αὐτῶν δανεῖζουσιν εἰς αὐτοὺς ἄνευ τόκου, καὶ ὑποθηκεύουσιν εἰς τὰς ἀποθήκας αὐτῶν τὰ προϊόντα των, τὰ πωλοῦσιν ἔπειτα εἰς τὴν ὥραν ὅπου ἔχουσι τιμὴν, λαμβάνουν τὰ χρήματα προσκαλοῦσι τοὺς ἀγρολήπτας των, λογαριάζουσιν αὐτὰ κρατοῦσι τὸ δάνειόν των, καὶ τοὺς δίδουσι τὸ ὑπόλοιπον, καὶ ὅταν λάβωσιν ἀνάγκη δίδουσι εἰς αὐτοῦ, πάλιν, καὶ τοιοῦτοτρόπως δύνανται ἄνευ φροντίδος διὰ τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς αὐτῶν, νὰ ἀσχολῶνται εἰς τὰς ἐργασίας των, κατασταίνωντες τοὺς λογγῶδες τόπους, ἀμπελοστάσια, ἐλαιοστάσια, περιβόλια, κήπους κτλ. τοιοῦτοτρόπως ἀφ' οὗ καταστήσῃ τὸν τόπον ἐκεῖνον νὰ δίδῃ εἰσάδημα, εὐτυχοῦσιν οἱ γεωργοὶ μὲν ἐξ αὐτῶν, ἕκαστος δὲ ἀγροδότης ἔχει τὸ μερίδιον του καὶ οὗτος εὐχαριστοῦμενος εἰς τοὺς ἀγρολήπτας του, ἕκαστος δὲ τῶν γεωργῶν διατρίβει μὲ τὸν ἀγροδότην του εἰς τελείαν ἀγάπην μέχρι θανάτου των, ὅπου ἐνθυμομένον τὴν εἰληκρινεῖαν ὁ εἶς τοῦ ἄλλου, ἢ ὁ ἀγροδότης πρότερον ἀποθνήσκει ἀφίνει λόγον εἰς τοὺς διαδόχους

του, νὰ ἀγαπῶσι καὶ βοηθῶσι τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ τιμίους ἀγρολήπτας των, ἢ ὁ ἀγρολήπτης ἀφίνει λόγον εἰς τοὺς διαδόχους του, νὰ σέβωνται τὸν εἰληκρινῆ καὶ εὐεργετικὸν αὐτῶν ἀγροδότην καὶ Κύριον, καὶ νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν ἀφιερωμένοι ὅπως καὶ ἐκεῖνος ἦτο μέχρι θανάτου του, ἐκ τούτων ἐρχεται μία σταθερὰ καὶ ἀμοιβαία ἀγάπη ἀνεξάληπτος εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀγροληπτῶν καὶ ἀγροδοτῶν καὶ οὕτω ὑπάρχουσιν ἡγαπημένοι ὡς ἀδελφοὶ οἱ πολῖται μετὰ τῶν χωρικῶν.

Εἰς τὸν τόπον ὁμῶς τοῦτον ἀλλέως τρέχουσι τὰ πράγματα, μεταξὺ ἀγροδότου καὶ ἀγρολήπτου χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὑπάρχει διαχωρισμὸς, ἔχθρα, μῖσος, ἐπιβουλαί, ἐκ μέρους τοῦ ἀγροδότου μάλιστα ὁ ὁποῖος μὲ κάθε τρόπον ἐπιβουλεύεται τὸν ἀγρολήπτην του, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐπανελεύσεως, ἵνα τοῦ ἀσικώσῃ τὸ κτῆμα ὀλόκληρον ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως.

Ἦθελε δὲ ἐρωτήσῃ τις πῶς τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ; ἀποκρινώμεθα ναι δύναται καὶ πολλάκις τοῦτο ἐγένε εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ἀγγλοῖονίου Κυβερνήσεως, μὲ τὸ σύστημα τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου, διότι ὅταν ἦτο ἡ ὥρα τῆς ἐκτιμῆσεως, ὁ ἀγροδότης δὲν ἐλάμβανεν ἕνα εὐσυνήδητον ἐκτιμητὴν, ἀλλὰ ἐπροσκάλει τὸν πλέον διεφθαρμένον ὑποκείμενον εἰς τὴν θέλησίν του, ὅπως διορίσει διπλοῦν πᾶσαν ἐλαιοκάρπου. Ὁ δυστυχὴς ἀγρολήπτης βλέπων τὴν ἐπιβουλήν ταύτην, ἐξόδευε κεινοποιῶν τὸν ἀγροδότην του ὅτι, ὑπερβολικὴ οὖσα ἡ ἐκτίμησις,

περί τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου ἀπονέμους αὐτῷ τὰς εἰς τὸν ἱερόν αὐτοῦ βεθμόν ἀνηκούσας τιμὰς.

Περὶ τῆς παμπρώτης ἀρχῆς ἢ γενεσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

ΥΠΟ

ΠΑΦΝΟΥΤΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑΔΟΥ

διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας.

Συνέχεια. Ἴδε προηγούμενον φύλλον.

τοῦ ἀνθρώπου ψυχῆ, ἐξ ἐναντίας· οὐσία οὖσα πνευματικῆ, οὐκ ἐξήρηται ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ ἐστὶν ἐπομένως· ἀθάνατος· ἐφ' ᾧ καὶ ἀπάντων τῶν Ἐθνῶν οἱ σοφοὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἀπέδεξαντο. Τῆς δὲ ἑαυτοῦ οὐσίας μεταδίδωσι Θεὸς ὁ Πατὴρ μόνον τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· ἐφ' ᾧ καὶ τὰ τρία τῆς Θεότητος πρόσωπα κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῶν ἐντελῶς εἰσὶν ὅμοια καὶ ἓν.

Ἐτέραν γνώμην περὶ τῆς παμπρώτης ἀρχῆς τῆς ψυχῆς εἶχεν ὁ Ἐπίκουρος, φιλόσοφος κατωτέρας τάξεως. Οὗτος, ὢν ἐκ τῆς Σχολῆς τοῦ Δημοκρίτου, ἀπέδεξατο, καθάπερ καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ οὗτος, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων, ὡς καὶ σύμπας ὁ κόσμος οὗτος, καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ Θεοί, συνέστησαν ἐξ ἀτόμων, ὧνπερ ὁ ἀριθμὸς ἀπειρος. Συμπίπτουσι δὲ τὰ ἄτομα ταῦτα καὶ συνδέονται μετ' ἀλλήλων ἀπὸ τύχης, ἀνω τε καὶ κάτω πρότερον ἐξ ἀειδίου ἐν πάσῃ ἀταξίᾳ περιφερόμενα. Τὰ ἄτομα λοιπὸν ταῦτα εἰσὶ κατὰ τὸν Ἐπίκουρον ἢ παμπρώτη ἀρχὴ ἀπάντων τῶν πραγμάτων, ἐπομένως καὶ τῶν ψυχῶν. Ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶ πλάσμα, καὶ φαντασία καθαρὰ, ἀντιμαχομένη· οὐ μόνον εἰς τὴν θεολογίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑγιᾶ φιλοσοφίαν· διότι, καθ' ὅσον ἐκ τῆς φυσικῆς ἐστὶ γνωστόν, τὰ ἄτομα εἰσὶν ὕλη ἀκατέργαστος, καὶ ἄμοιρος πνεύματος καὶ νοῦ, οὔτε βίον τὸ καθ' ἑαυτὰ, οὔτε κίνησιν ἔχοντα, καὶ ἐπομένως οὐδὲ διδόναι δυνάμενα. Ἐκ δὲ τούτου προϋποτίθεται οἱ τοιοῦτοι ὡς παμπρώτην ἀρχὴν ποιητικὴν τινὰ αἰτίαν, ἢ

τις, ἀπειρον νόησιν καὶ παντοδυναμίαν κατέχουσα, ζωοποιεῖ, τακτοποιεῖ καὶ συντηρεῖ ταῦτα. Εἰσὶ δὲ κατὰ τοὺς φυσιολόγους τὰ ἄτομα ταῦτα τόσῳ μικρὰ, ὥστε οὐδὲν ὡς δι' ὀφθαλμῶν ἀόπτων δύναται τις αὐτὰ ἰδεῖν τοῦτο δὲ σημαίνει καὶ αὐτὴ αὐτῶν ἢ ὀνομασίαν· ἄτομον, ἀμνητον. Ἀλλ' ἢ κατὰ τὴν αὐτὴν τῶν ἀτόμων σύμπτωσιν, δι' ἧς αἱ τῶν ἀνθρώπων ψυχαὶ καὶ ἅπαντα τοῦ κόσμου τὰ κτίσματα, ἥλιος, σελήνη, ἀστέρεις, ὕδωρ, ὄρη, ζῶα, φυτὰ κ.τ.λ. συνέστησαν, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν, ἢ μηδέν· διότι κατὰ τὴν καθαρὴν τῆς τε φιλοσοφίας καὶ τῆς θεολογίας ἐννοίαν ἢ τὴν τύχην καὶ τὸ μηδέν ἐστὶν ἓν καὶ τὸ αὐτό· ἐπομένως διὰ τούτων οὐδὲν ἄλλο λέγει τις, ἢ ὅτι τὸ μηδέν ἐδημιούργησε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ λοιπὰ κτίσματα πάντα. Ἀλλ' εἰς τὴν δημιουργίαν τούτων ἐστὶν ἀναγκαῖα νόησις ἀπειρος καὶ παντοδυναμία. Ταῦτα δὲ μόνος ὁ Θεὸς ἔχει, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἄτομα, ἅπερ ὕλη ἀκατέργαστος καὶ ἄνευ πνεύματος ὄντα, εἰσὶ πρὸς τούτοις καὶ τόσῳ μικρὰ, ὥστε, ἵνα ἴδῃ τις αὐτὰ, ἔχει χρεῖαν τῶν ἀρίστων μικροσκοπιῶν. Τοῦτο κατενόησαν ἤδη οἱ μέγιστοι τῶν ἐθνικῶν φιλοσόφων, οἷον ὁ Πλάτων, ὁ Κικέρων, ὁ Σενέκας, ὁ Ἄριστοτέλης, ὁ Πλούταρχος, ἐν γένει οἱ Στωϊκοί, οἵτινες καὶ μᾶλλον ἐπισταμένως καὶ λογικώτερον τοῦ Ἐπικούρου ἐκκέπτοντο· εἰ καὶ οὗτοι, ὡς εἴρηται, περιέπεσον εἰς πλάνην, ἀποδεξάμενοι ὅτι ἡ ψυχὴ διὰ τὰς ἐξαιρέτους αὐτῆς ιδιότητας, οἷον τὸν νοῦν, τὴν ἐλευθερίαν θελήσιν, τὸν μνήμην κ.τ.λ. πράγματι μέρος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄντως ὁ Θεός, ἀφελόμενός τι ἀφ' ἑαυτοῦ μετέδωκε τοῦτο τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ τὴν μὲν ἀρμονίαν, τάξιν, ὠραιότητα καὶ λοιπὴν τοῦ κόσμου τούτου διακόσμησιν θεωροῦντες, ἀνεγνώρισαν μὲν ὅτι οὐχὶ τὰ ἄτομα, ἀλλ' ὄντι ἀπείρως νοῆμον καὶ παντοδύναμον, ὅπερ ἡμεῖς Θεὸν καλοῦμεν, ἐδημιούργησε τὸν κόσμον· ἀλλ' ἀπέδεξαντο ὅτι ὁ Θεὸς ἐποίησεν αὐτὸν ἐκ τινος προϋπαρχούσης καὶ αἰωνίου ὕλης· δηλονότι ἐκ τῶν ἀτόμων, ἅπερ ἐξ ἀειδίου ἐξ ἑαυτῶν ὑπῆρχον· ἐπομένως καὶ οὗτοι ἤρηνοντο τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργίαν,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚ(ἢ ΚΟΙΝΩΝΕΙΑ) ἙΛΛΗΝΙΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Τυπογραφεῖον «Ἀθηνα»

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ